

O precizare

In articolul polemic pe care îl dedică eseului meu „Trădarea criticii”, apărut în nr. din 29 ianuarie, curent, în „R.L.”, dl. Grigurcu, printre alte inexactități pe care nu le comentez aici, afirmă, sub semnul întrebării, retoric, că „aș fi jucat tenis cu generalul de securitate Pleșiță”.

Nu, bineînțeles că nu este adevărat, dl Grigurcu preia o afirmație mincinoasă a dnei Ileana Mălăncioiu din cartea d-sale cu Daniel Cristea Enache. La întrebarea mea de unde deține această „informație”, distinsa poetă s-a bâlbâit și nu știu să-și fi retras până azi calomnioasa frază.

Nu, dle Grigurcu, dacă dumneata pari, ironic, a-mi invidia „relațiile” pe care le-aș fi avut cu establishmentul ceaușist, eu nu ți le-aș fi dorit; adevărul – pe care l-am publicat de altfel și în ultimul meu volum de memorii – este că l-am cunoscut pe susnumitul general într-o anchetă de Securitate, unde eu apăream ca inculpat. Deci nu, nu pe un „teren de tenis”, ci într-o anchetă, alături de alți colonei de Securitate, în clădirea Ministerului Afacerilor Interne, anchetă ocazională de confiscarea la vamă, în mașina editorului meu suedez René Coeckelberghs, a manuscrisului romanului meu „Bunavestire”. A doua oară „l-am cunoscut” pe același general tot într-o anchetă, înconjurat din nou de câțiva colonei încruntați și amenințatori, printre care se afla și viitorul general Tăbăcaru, însărcinat, probabil, cu sectorul culturii, și de data aceasta tot acuzat fiindcă aș fi trimis „illegal” manuscrisul romanului „Bunavestire” în străinătate. Era adevărat, prin fostul ambasador al R.F. al Germaniei, scriitorul și prietenul Erwin Wickert, am transmis aceuiași René Coeckelberghs, viitorul soț al Gabrielei Melinescu, manuscrisul „Bunavestiri”, dar, în ciuda presiunii efectuate ore întregi asupra mea și a amenințărilor, abia voalate, ale susnumiților „jucători de tenis” colonei și generali, am refuzat, bineînțeles, să devoalez numele ambasadorului german, ce ar fi dus la compromiterea sa în ochii superiorilor săi, în speță dl Genscher.

Când dl Grigurcu – ca și denigratori zeloși de-ai mei, pe D-sa nu-l includ

în această categorie! – se uimește „de relațiile înalte” pe care le-aș fi avut sub comunism, e oare necesar să amintesc că pe atunci, eu ca și alți scriitori importanți ai literaturii române, vrând-nevrând, intram uneori în contact cu oficialități de-un rang înalt? Pe generalul Pleșiță, deoarece de el vorbim de data asta, în cele câteva întâlniri pe care le-am avut cu el, mereu în clădirea Ministerului de Interne, l-am rugat doar două lucruri și nu în legătură cu persoana mea : să aprobe o viză pentru plecarea în vizită, în America, la fiul ei, exilatul Matei Călinescu, a mamei sale ce primise câteva refuzuri, după ce amicul meu m-a implorat acest lucru într-o caldă scrisoare, și, doi, de data aceasta în curtea Uniunii Scriitorilor, unde generalul a venit alarmat de intervenția mea la secretarul Burtică pentru eliberarea din detenție a criticului Negoiteșcu, – ocazie în care l-am sfătuit pe Pleșiță, care voia să-i facă un proces de corupere de minori lui Nego, să-i dea un pașaport și să-l lase să plece. M-a ascultat, mai probabil l-a ascultat pe șeful statului, informat de Burtică și, a doua zi mi-a comunicat că Nego este liber și va primi un pașaport. Speriat excesiv, Negoiteșcu, și fără să-mi ceară sfatul, a publicat în **România literară** un articol injurios la adresa Monicăi Lovinescu și a postului „Europa liberă”, lucru pe care mulți, apoi, din emigrația pariziană nu i l-au trecut ușor cu vederea.

Toate acestea și altele le-am explicat în *Memoriile mele*, cărți pe care, cum spuneam, amabilii și insistenții mei denigratori se fac a nu le fi citit, le citează trunchiat sau insidios, nu rareori cu o grosolanie care le stă prost, deși, după deceniile de când servesc romanul românesc, aș avea dreptul la un minim de onestitate, dacă nu de *fair-play*. E inutil să adaug că sunt oarecum obișnuit cu atacurile asupra persoanei și a operei mele. Cu excepția lui P. Goma, cred că nici un scriitor român nu a fost mai atacat și injuriat de presa comunistă ca subsemnatul, cărțile scoase din biblioteci, scos din manuale etc.

O ultimă, scurtă, observație la „polemica” dlui Grigurcu : D-sale i se pare „normal” ca un jurnalist să ceară arderea unei părți din opera lui Nichita Stănescu, cea pe care distinsul critic și citatul jurnalist de la „Adevărul” o consideră lipsită de valoare. Bravo, dle Grigurcu, interesantă și abruptă judecată de valoare asupra unui poet care face parte, orice s-ar zice, din patrimoniul spiritual al culturii române postbelice: haideți, veniți, nu să negăm sau să denigrăm, ci să dăm de-a dreptul foc la ample părți, lucrări, din opera unor pictori, scriitori, gânditori care ne par, la un moment dat, că nu se potrivesc cu gustul nostru. Mie nici azi nu-mi vine să cred : cum adică, vine un oarecare jurnalist și cere să ardem opera unui poet cunoscut de milioane și nimeni din cei care conduceau atunci importantele oficii ale Culturii, Academia, U. Scriitorilor sau Ministerul Culturii, nu a luat în nici un fel atitudine, iar acum, după câțiva ani, noi dăm dreptate vioiului și aplaudatului incendiator? Ce-ar fi să aplicăm această „metodă” cu mult mai „practică” de valorizare și altor individualități și opere, nu-i așa, dle Grigurcu, dvoastră, criticii, ați avea mult mai puține pagini de citit și infinit mai puține ocazii de a vă pune în valoare.

Poate v-ați apuca să scrieți romane, ficțiune... ce ziceți? Lucru ceva mai dificil, se pare, care cere mii de ore petrecute în singurătate, în luptă cu toate fantomele culturii ca și cu cele strict private.

Cu stimă,
Nicolae Breban
membru al Academiei Române

Februarie, 2010-02-03
Dehesa de Campoamor - Spania.

